06/06/2020

Изјава протојереја-ставрофора Слободана Зековића

Због одржавања традиционалне литије, која је синоћ прошла улицама Бара у част Светога Јована Владимира, небеског заштитника града под Румијом, свештеници Митрополије црногорско приморске јутрос су у Центру безбједности дали изјаве. Изјаву протојереја-ставрофора Слободана Зековића преносимо интегрално:

ЗАПИСНИК О ОБАВЈЕШТЕЊУ ПРИМЉЕНОМ ОД ГРАЂАНИНА

Изјава Архијерејског намјесника Барског господина Слободана Зековића од 05.06.2020. године диктирана на записник службеницима МУП-а ЦБ Бар.

Започето дана 05. 06. 2020. године у 08:05 часова.

На питање полицијског службеника:

1. Поводом којег црквеног празника је Митрополија Црногорско-приморска

– Црквена Општина Бар организовала служење молебана у Саборном храму Светог Јована Владимира а након тога литију градским улицама?

- У склопу традиционалне манифестације ”Дани Св. Јована Владимира” која се одржавала од 31. 05. 2020. године до 04. 06. 2020. године, због опште епидемиолошке ситуације у Црној Гори програм манифестације сведен је искључиво на литургијска сабрања. Изостављени су уобичајени пратећи садржаји и разноврсна културна дешавања. Централни дан ове прославе био је 04.06.2020. године када се и прославља празник Св. Јована Владимира. У јутарњим часовима служена је света литургија у Саборном храму Св. Јована Владимира на Тополици, а послије подне у 18.00 часова у истом Храму служен је молебан како је и било најављено у овогодишњем програму прославе. Традиционална литија која се одржава већ више од 20 година на овај дан овога пута није била најављена нити планирана. Последњих 10-ак дана сви свештеници у Бару међу којима сам и ја добијали смо небројено велики број позива од стране наших вјерника и суграђана који су се интересовали за одржавање литије која за све њих представља велики благослов и најсвечанији догађај у години.

2. Да ли сте упознати са мјерама Националног координационог тијела Владе Црне Горе, односно Наредбама Министарства здравља за предузимање привремених мјера за спречавање уношења у земљу, сузбијање и спречавање преношења новог Корона вируса а које се тичу јавног окупљања са јасно дефинисаним упутством за вјерске објекте-цркве, као и да на отвореном и затвореном простору може бити највише 200 лица која поштују физичку дистанцу најмање 2 метра и других препорука у складу са одговарајућим упутством Института за јавно здравље Црне Горе?

- Упознат сам дјелимично с обзиром да се те мјере из дана у дан мијењају. А званично као старијешина Храма нисам добио никакво званично упутство по том питању. А из средстава јавног информисања сам сазнао да је 02. 06. 2020. године проглашен крај епидемије.

3. Да ли сте прије почетка службе путем разгласа или на било који други начин упозорили присутне грађане и вјернике на поштовање мјера Националног координационог тијела Владе Црне Горе?

- На улазу у Саборни храм постоји истакнуто обавјештење о поштовању свих мјера у вези спречавања вируса ”КОВИД-19”.

4. Колико је по вашој процјени грађана и вјерника присуствовало служењу молебана а затим и учествовало у литији улицама Бара?

- По некој мојој слободној процјени било је око 200 грађана унутар Храма и исто толико у дворишту уз поштовање физичке дистанце. Како је вријеме одмицало придруживало се још грађана. Капацитет Храма је три хиљаде људи а дворишта тридесет пет хиљада људи.

5. Када сте завршили са служењем молебана да ли сте путем разгласа или на било који други начин позвали окупљене грађане и вјернике да се разиђу?

- У току молебана пролазио сам кроз окупљени народ. Општи захтјев и тражење свих присутних је да се не прекида традиција него да се одржи свечана литија као и свих претходних година. Пошто сам процијенио да постоји реална могућност да већи дио сабраних вјерника крене самостално у молитвени ход и без свештеника сматрао сам као најодговорнији потез у датом тренутку да до краја будемо са народом и не дозволимо да било ко самостално без присуства свештеника поведе народ улицама града Бара. Дана 03. 06. 2020. године захтијевао сам састанак са начелником ЦБ Бар господином Магочевићем и командиром станице Предрагом Бушковићем. На том састанку обавијестио сам поменуте челнике полиције да постоји могућност и ако литија није организована и планирана, да добар дио вјерника поштујући традицију самостално крене у молитвени ход. Обавјестио сам начелника и командира полиције да ћемо ја и остали свештеници у том случају бити принуђени да будемо уз народ како би цијела ситуација била под контролом. Дана 04. 06. 2020. године када је на основу ситуације у Храму

и око Храма процијењено да је тешко избјећи пролазак народа кроз литију отишао сам код господина Магочевића и Бушковића који су се налазили код Бензинске пумпе преко пута Храма и обавијестио их да ћемо на инсистирање народа кренути у кратки молитвени ход. Обавијестио сам их детаљно о путањи којом ће се молитвени ход кретати, а та путања је 3 пута краћа од уобичајене. Тако да констатација службеника полиције да овај молитвени ход њима није најављен није тачна. По повратку вјерног народа у Саборни храм лично сам преко разгласа позвао све присутне да се у миру разиђу својим кућама што су и учињели.

6. Да ли сте путем друштвених мрежа позивали грађане да присуствују молебану у Саборном храму Светог Јована Владимира а након тога и литији градским улицама?

- Путем наше званичне Фејсбук странице обавијестили смо јавност о цјелокупном програму манифестације ”Дани Светог Јована Владимира”. Саставни дио тога програма био је молебан у Саборном храму дана 04. 06. 2020. године са почетком у 18:00 часова. Није било никаквог обавјештавања о литији пошто иста није била планирана нити организована.

7. Да ли сте планирали организацију литије након одржавања служења молебана на дан 04. 06. 2020. године?

- Као што сам горе навео ове године литија није била планирана нити припремана.

8. Како објашњавате присуство дјечјег хора Светог Јована Владимира?

- То није дјечји хор већ млађа постава КУД Свети Јован Владимира који су

били обучени у народне ношње са циљем да у свечаном шпалиру дочекају Митрополита Црногорско-Приморског Амфилохија који је требао да дође на молебан, али је у последњем тренутку отказао свој долазак због непланираних обавеза које није био у могућности да одложи.

9. Како објашњавате унапријед припремљено возило са озвучењем у Порти Саборног храма Светог Јована Владимира?

- С обзиром да смо претходног дана обавијестили надлежне у полицији на постојање могућности самосталног поласка у литију вјерника без свештенства поменуто возило је било припремљено како би у случају потребе послужило да се окупљени народ може контролисати и да не би дошло до неких скандирања и слично.

10. Да ли сте за организацију литије имали благослов хијерархијски надређеног свештенства?

- Одлуку о поласку на литију донијели смо у току служења молебана након процјене цјелокупне ситуације и нисмо тражили за то било какво одобрење од виших црквених власти. Касније сам добио информацију да се на појединим друштвеним мрежама преносила информација о наводном Митрополитовом благослову за литију што је најобичнија дезинформација.

11. Који су све свештеници били ангажовани у организацији литије 04. 06 .2020 године и која је њихова појединачна улога?

- Није било никакве организације литије, све се дешавало у тренутку и спонтано а сва одговорност и упутства лично сам давао ја као старјешина Саоборног храма и Архијерејски намјесник Барски.

12. У којој функцији су била физичка лица-грађани који су организовали трасу литије, блокирали раскрснице и градске саобраћајнице и усмјеравали саобраћај у ул. Јована Томашевића, ул. Владимира Роловића, ул. Обала 13. Јула, ул. Бранка Чаловића?

- С обзиром да је полиција у два наврата у току два дана била обавијештена о могућем поласку литије као и о траси кретања исте, професионална и морална обавеза полицијских службеника који су цијелом путањом пратили литију, међу којима су били господин Магочевић и Бушковић била је да осигурају безбједност окупљених грађана. Пошто они нису хтјели да испуне своју професионалну и моралну обавезу грађани су били приморани да се сами побрину о безбједности свих учесника овог молитвеног хода. При повратку литије на раскрсници улица Јована Томашевића и Владимира Роловића на очиглед полицијских службеника дошло је до инцидента када је један бахати возач великом брзином улетио у колону грађана која се кретала и том приликом окрзнуо једну жену и истом брзином наставио кретање не обазирући се на жену која је престрављено запомагала. Поуздано знам да је возило фотографисано, али немам информацију да ли је накнадно полиција поступала по овом питању. Тај инцидент сматрам великим и неопростивим пропустом присутних припадника полиције.

13. Ко је одобрио изношење црквених обиљежја и реквизита из Саборног храма Светог Јована Владимира и ко су лица која су носила горе наведена обиљежја?

- Изношење литијских барјака сам одобрио ја а исте су носили вјерници.

14. Ко је био задужен за распоређивање и кореографију учесника литије; (мисли се лица са црквеним обиљежјима, возило са озвучењима, дјечји хор Светог Јована Владимира са пратећом кореографијом?

- Био сам задужен лично ја за све наведено.

15. Ко је од свештенства предводио литију градским улицама?

- Ја као старјешина Храма.

Констатација: Свој исказ желим да допуним личним мишљењем да поступање полиције и осталих надлежних институција дана 04.06.2020. године како у току одржавања саме литије, тако и послије до касно у ноћ као и данашње саслушавање у просторијама ЦБ Бар, представљају отворену дискриминацију и наставак систематског прогона Српске Православне Цркве, њеног свештенства и вјерног народа од стране актуелног режима у Црној Гори. Бројне одлуке НКТ-а су управо и донијете у функцији систематског прогона Српске православне Цркве, њеног свештенства и вјерног народа од стране актуелног режима у Црној Гори. Бројне одлуке НКТ-а су управо и донијете у функцији наставка прогона Српске Православне Цркве и на најгрубљи начин се злоупотребљавају од надлежних институција. Као доказ да се ради о дискриминацији наводим цјелодневне манифестације и јавна окупљања у Бару и другим градовима Црне Горе које су одржана 21. 05. 2020. године поводом прославе дана независности Црне Горе. И ако су тога дана у Бару и другим градовима одржана јавна окупљања и друге манифестације, које су трајале од јутра до касних вечерњих часова, нико од организатора и учесника тих јавних окупљања није процесуиран и ако се радило о отвореном кршењу прописаних мјера НКТ-а које су тада биле неупоредиво строжије него дана 04. 06. 2020. године. Због оваквог поступања полиције и других надлежних институција бићемо приморани да затражимо заштиту од међународних институција које се баве заштитом људских права и слобода.

Констатација адвоката: Приговарам на начин на који се испитује овај предметни догађај обзиром да прослава дана Св. Јована Владимира не представља само духовну традицију града Бара, већ су поједини њени сегменти уписани као културно добро државе Црне Горе код међународне

организације УНЕСКО. Значај непрекидног одржавања ове традиције, макар и у скромној форми, има тежину и даљег постојања и одржавања овог културног добра, као дијела културне баштине државе Црне Горе и Православне цркве, не само на националном нивоу, него и у међународним размјерама. Као такав гест одржавања континуитета ове прославе у свим њеним сегментима представља јавни интерес и сматрам да су институције државе а нарочито МУП биле дужне да пронађу форму и начин како да се сви ови сегменти у постојећем стању, са постојећим ограничењима ипак одрже. Додао бих да код најшире лаичке па и стручне јавности, постоји недоумица око тога које су мјере у одређеном тренутку на важности и снази, које од тих мјера представљају наредбу, које препоруку, а које су престале да важе. Истичем да је непрофесионално да представници институција овај догађај обрађују као кривични догађај прикупљајући обавјештења од грађана само због тога што је овај културни догађај одржан, а не због било које чињенице, околности и инцидента који заслужује крично-правну, прекршајну или било коју другу пеналну пажњу. Такође је непримјерено да се свештеници због вршења своје свештеничке дужности позивају да дају обавјештења као грађани у касним ноћним сатима, а тек након инсистирања бројних грађана у 06:00 часова. Предлажем да се у будућности овакве непријатне ситуације у потпуности искоријене јер оне не служе на част нити институцијама нити представљају примјену било ког закона, наредбе или правила па чак ни оних прописаних од стране Националног Координационог тијела.

Завршено дана 05. 06. 2020. године у 09:50 часова.

— mitropolija.com